

Mari Nasser
20.10.2021

Valtiovarainvaliokunta
Verojaosto

Lausunnon aihe: Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu energiaverodirektiivi)
Viite: U 56/2021 vp

Energiateollisuus ry:n lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu energiaverodirektiivi)

Energiateollisuus ry (ET) kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausunnossaan seuraavaa:

Energiaverodirektiivin uudistaminen tarpeen

Energiateollisuus yhtyy komission näkemykseen siitä, että nykyinen energiaverodirektiivi ei ole ajan tasalla tai EU:n ilmasto- ja energiatavoitteiden mukainen. Energiaverodirektiivin tulisi toimia instrumenttina, jolla asetetaan hinta hiilidioksidille päästökaupan ulkopuolisilla sektoreilla. Nyt julkaistussa direktiiviesityksessä ei ole luotu erillistä hiilidioksidikomponenttia, vaikkakin välillisesti ehdotettu veroluokkien porrastus sisältää myös hiilidioksidiohjausta. Kun varsinainen hiilidioksidipäästöjen hinnoittelu hoidetaan laajentamalla päästökauppaa uusille sektoreille, on energiaverodirektiivin muutoksia arvioidessa välttämätöntä kiinnittää huomiota myös päästökauppajärjestelmän kehitykseen.

Teknologianeutraalius huomioitava

Jäsenvaltioilla olisi esityksen mukaan mahdollisuus soveltaa verovapauksia tai veronalennuksia uusiutuvilla energialähteillä ja polttokennoissa tuotettuun sähkөөn. Yhteiskunnan sähköistyessä ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan mittava määrä puhdasta energiaa. Jos mahdollisuus verovapautusten tai veronalennusten kaltaisiin poikkeuksiin ollaan luomassa, tulisi poikkeusmahdollisuuden pitää sisällään kaikki hiilineutraalit sähköntuotantomuodot, mukaan lukien ydinvoima.

Uusia tuotteita verotuksen piiriin

Esityksessä direktiivin soveltamisalaan ollaan laajentamassa uusiin tuotteisiin. Veron soveltamisalan piiriin tulisivat vety, turve sekä useat biomassaan perustuvat kiinteät polttoaineet. Toisaalta jäsenvaltioille on

annettu poikkeusmahdollisuuksia näiden tuotteiden kehittyneiden muotojen osalta, jolloin jäsenvaltiot voisivat päättää soveltavansa alennettuja verokantoja tai verottomuutta. Tämä mahdollisuus on esimerkiksi vedyllä sekä biomassaan perustuvilla polttoaineilla. Koska kyse on jäsenvaltioiden omasta päätösmahdollisuudesta, olisi Suomessa mahdollista säilyttää biomassaverottomana jatkossakin. Kansallisesti puupolttoaineilla on tärkeä rooli turpeen ja kivihiilen korvaajina. Direktiiviesityksen sisältäminen uusien polttoaineiden näkökulmasta kansallisen energiaverotiekartan tarpeellisuus korostuu jatkossa.

Poikkeusten karsiminen lähtökohtaisesti kannatettavaa

Valtioneuvosto on arvioinut, että ehdotukset veronalennusten ja verovapautusten karsimiseksi ovat lähtökohtaisesti kannatettavia Suomen kaltaiselle tukia vähän käyttävälle korkean verotuksen maalle. Energiaverodirektiiviesityksestä onkin karsittu kaikki maakohtaiset poikkeukset. Toisaalta mahdollisuuksia poikkeuksiin on jätetty esitykseen vielä varsin merkittävä määrä, minkä lisäksi neuvosto voi hyväksyä toimeenpanosäädöksiä, joilla voidaan antaa jäsenmaiden tehdä poikkeuksia, mukaan lukien verotasomallista poikkeava verotus. Nämä mahdollisuudet poikkeuksiin voivat luoda vielä nykyistä direktiiviä mittavamman poikkeusviidakon. Lisäksi poikkeusmahdollisuudet lisäävät riskiä verokilpailusta eri jäsenmaiden välillä. Kirjelmässä mainitaan valtioneuvoston pitävän tärkeänä, että tukikokonaisuutta tarkasteltaessa arvioidaan myös yksittäisille jäsenvaltioille myönnettävien poikkeuksien merkitystä sisämarkkinoiden toimivuuden kannalta. Energiateollisuus yhtyy tähän näkemykseen. Direktiiviesityksen tulisi sisältää tarkemmat kriteerit niistä perusteista, millä poikkeuksia on mahdollista soveltaa ja kuinka perusteiden täyttymistä seurataan.

Toisaalta esityksessä on poistettu mahdollisuus erillisiin verokantoihin elinkeinoelämän ja kotitalouksien välillä. Tämä tarkoittaisi sitä, että nykyisen kaltainen erillinen teollisuuden sähköverokanta ei olisi mahdollinen. Toisaalta esityksessä on kuitenkin mahdollistettu alempi verokanta energiaintensiiviselle teollisuudelle. Energiateollisuus kannattaa kirjelmän päätelmää siitä, että esimerkiksi sähkön verotason eriyttämismahdollisuus voisi olla tarpeen säilyttää. Päästöjen vähentäminen vaatii yrityksiltä investointeja, joiden toteutumista korkea verotaso voi hidastaa.

Voimaantuloaikataulu epärealistinen

Kirjelmässä pidetään ehdotettua direktiivin voimaantuloajankohtaa vuoden 2023 alusta varsin aikaisena. Energiateollisuus yhtyy ajatukseen, sillä ottaen huomioon esityksen hyväksynnän edellyttävän jäsenmaiden yksimielisyyttä, on varsin epärealistista, että esitys tullaan hyväksymään nyt esitetyssä muodossa. Energiateollisuus pitää erittäin tärkeänä, että ehdotusta ja sen vaikutuksia arvioidaan yhdessä muiden FF55-aloitteiden kanssa, sillä niistä on löydettävissä läpileikkaavia kokonaisuuksia. Yhden esityksen muuttuessa on tärkeää arvioida sen vaikutus muihin esityksiin. Myös kansalliselle täytäntöönpanolle on annettava riittävästi aikaa.

Lisätietoja: Mari Nasser, mari.nasser@energia.fi, 050 342 7912